

Celoroční hra „NÁPADY PRO ŠKOLÁČKY“

6. část

„Březen, za kamna vlezem“, říká paní učitelka dětem ve škole. „Je to tak, lidová pranostika nelže“, pokyvuje hlavou a jde se podívat na teploměr, kolik je venku stupňů. „Co je to pranostika?“ vyzvídá Andulka. „Pranostiky vznikly z pozorování našich předků, kteří si všimli, že se některé jevy pravidelně během roku opakují. Většina pranostik vychází ze skutečných přírodních zákonitostí. Například si naši dědečkové a babičky všimli, že v březnu ještě bývá dost chladno, a proto je příjemné se uvelebit doma v teple. Tento svůj poznatek potom shrnuli do věty: Březen, za kamna vlezem. A vidíte, uchovala se dodnes.“ Vysvětluje dětem paní učitelka.

Andulka už ví, že době, kdy už není zima, ale ještě není ani jaro, se říká předjaří. A předjaří, to je vlastně už skoro jaro. Ne že by zimu neměla ráda, ale stýská se jí po sluníčku, po květinách, po motýlech, po včelkách a všelijakých jiných broučcích, po vlaštovkách a špačcích, po kukačkách a konipasech a snad nejvíc po čápech.

Ve škole se paní učitelka ptala dětí, kdo dokáže vyjmenovat jarní měsíce. Kupodivu se přihlásili skoro všichni. Bezradně pokrčila rameny a řekla, aby odpověděly všechny najednou.

„Březen, duben, květen,“ zaznělo sborově. Paní učitelka děti pochválila a říkala, že jaro je její oblíbené roční období a že má obrovskou radost, že už nastanou teplé a slunečné dny.

OTÁZKY A ÚKOLY PRO CHYTRÉ DĚTI:

Zlatá koule, zlatý míč, když se ztratí, den je pryč. (-----)
Šlape tiše, nekřičí, staví si dům z jehličí. Díky svojí pílí nemá dlouhou chvíli. (-----)
V domě i na poli, chleba mám dost, kočka mě honívá, tropí mi zlost. (---)
Nehezky rodí se, ve schránce vyspí se, krásný pak na květu pyšní se. (-----)

- Jaké změny se dějí v přírodě na jaře?
- Co všechno můžeme dělat venku na jaře?
- Jak se oblékáme?
- Proč se mohou ptáci na jaře vrátit z teplých krajin?
- Víš, které květiny vykvétají brzy na jaře?
- Co se děje se stromy na jaře?

TVOŘIVÉ NÁMĚTY

PTAČÍ HNÍZDO

Co budeme potřebovat:

- hnědou vlnitou lepenku, černý fix, nůžky, lepidlo, čtvrtku, vodové nebo temperové barvy, tužku, provázek na zavěšení, větvíčku, na kterou hnízdo pověsíme, šablony hnízda a ptáčků

Vlnitou lepenku (balí se do ní nábytek, knihy) o rozměrech přibližně 25x15 cm pomalujeme tmavě hnědou vodovou barvou nebo temperovou barvou a necháme zaschnout. Mezitím si čtvrtku potřeme vodou a zapíjíme barvy (doporučuji červenou, žlutou, zelenou). Opět necháme zaschnout.

Z vlnité lepenky vystříháme podle šablony tvar hnízda. Z výkresu, na kterém jsme zapíjeli barvy, vystříháme podle šablony ptáčky. Černým fixem ptáčkům dokreslíme oči. Ptáčky přilepíme do hnízda. V obou rozích hnízda uděláme otvory na provléknutí provázku na zavěšení. Hnízdo zavěsíme na silnější větvíčku. Můžeme také vystříhnout tvar hnízda, dvakrát stranově převrácené a ptáčky do nich vlepít. Bude to lepší tehdy, když zavěsíme hnízdo do prostoru, kde na něj bude vidět z obou stran.

Obměna:

- *Hnízdo nezavěšujeme, ale přilepíme za zelený papír o rozměrech asi 25x30 cm. Pod hnízdo vlepíme několik větvíček břízy.*
- *Hnízdo polepíme mechem, senem, peříčky.*

KAŠÍROVANÝ MOTÝL

Co budeme potřebovat:

- lepidlo na tapety, novinový papír, tvrdý papír formátu A3, temperové barvy, nůžky, tužku, provázek nebo silon (rybářský vlasec) na zavěšení

Nejdříve rozmícháme v nádobě s vodou lepidlo na tapety, přesné ředění zjistíme na obalu. Není třeba velké množství, stačí asi jeden litr vody. Směs necháme chvíli bobtnat a potom můžeme začít tvarovat tělo motýla. Na pracovní plochu si rozložíme dvojitý novinový papír a po celé horní ploše jej prsty potřeme lepidlem. Potřené noviny zformujeme do tvaru delšího válečku (asi 29 cm). Aby váleček lépe držel svůj tvar, potřeme lepidlem ještě jednoduchý list novinového papíru a váleček jím obalíme. (Můžeme si pohrát a tělo motýla vytvarovat důkladně včetně tykadel.) Potom natrháme malé kousky novinového papíru, které namáčíme v lepidle a klademe na váleček. Nesmí být mezi nimi prostor, můžeme lepit kousek přes sebe (jako šupiny). Tělíčko necháme nejméně jeden den usychat. Teprve potom jej můžeme natřít černou nebo hnědou temperovou barvou.

Z tvrdého papíru formátu A3 si vystříháme křídla, podle vlastní fantazie pomalujeme temperovými barvami a po zaschnutí přilepíme na tělíčko motýla.

Nakonec okolo motýlího tělíčka uvážeme silon a zavěsíme motýla ke stropu. Motýli jsou velcí, nádherně barevní a krásně zdobí prostor. Tělíčko motýla můžeme přestříkat bezbarvým lakem.

Obměna:

- Motýlci mohou být různě velcí, křídla můžeme vyrobít z barevného papíru.
- Stejným způsobem můžeme vyrobít komáry, brouky, vážky...

HRA PRO DĚTI:

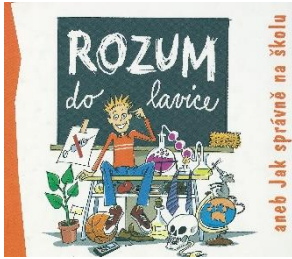

PŘEMÍSTOVÁNÍ KULIČEK

Co budeme potřebovat:

- kuličky, misky

Hráče rozdělíme do skupin. Po zemi rozhodíme kuličky. Úkolem každého hráče je sebrat nohou jednu kuličku a přemístit ji do misky. Hráč si nesmí pomáhat rukama. Potom pokračuje další hráč družstva. Vítězí nejrychlejší skupina.

ROZUM DO LAVICE ANEB JAK SPRÁVNĚ NA ŠKOLU

– něco málo pro naše starší spolužáky

MANIPULÁTOŘI a jak na ně

Stalo se vám, že vás někdo přiměl udělat něco, co jste vůbec neměli v plánu a ani jste nerozpoznali, že svůj původní plán vlastně úplně měníte?

Je možné, že jste se stali obětí tzv. manipulátora.

Manipulace je vědomé nebo i bezděčné, ale zcela jistě nečestné jednání s cílem ovlivnit rozhodování druhých.

Jak se pozná manipulátor?

- mění své názory podle toho, s kým právě mluví
- snaží se ostatní mezi sebou rozeštvát, aby všichni důvěřovali jen jemu
- neuvádí pravdivé důvody svých rozhodnutí nebo návrhů
„Měli bychom se scházet v parku u kostela, a nikoli na hřišti u školy, protože v parku je to lepší.“ Právý důvod: park je mnohem blíž mému bydlišti, mám to tedy odtud večer domů minutu a můžu se zdržet venku déle.
- aby si ušetřil práci a vyhnul se nebezpečí, že třeba něco pokazí, přenáší svoji odpovědnost na druhé
Jindra, Ivana a Marek dostali skupinový úkol – zjistit, jaké významné osobnosti žily v okolí školy. Rozdělili si práci: Jindra obešel okolí a všiml si pamětních desek na domech, Ivana zjišťovala informace v knihách a na internetu, Marek měl potom vlastní referát zpracovat. Marek: „Ty už máš, Ivano, stejně všechno sepsáno a jsi ve slohu mnohem lepší než já, tak si myslím, že bys měla referát napsat ty. Určitě bude lepší než ten můj, jsi skvělá spisovatelka.“ Výsledek: Marek nehne ani prstem a Ivana se ještě dme pýchou, že je podle Marka skvělá.
- nedbá na přání druhých, i když tvrdí opak
Jana nechce, aby byla Markéta členkou školního softbalového týmu, protože má strach, že by byla Markéta lepší a ona sama by přestala v týmu vynikat. Přesvědčuje Markétu, že je skvělá a že je nutné u trenéra prosadit, aby ji vzal. Trenérovi však řekne, že Markéta je sice dobrá, ale vzhledem k tomu, že se ještě věnuje programování, nebylo by dobré ji do týmu vzít, protože nemá moc času.
- lže nebo záměrně překrucuje fakta
Karolína řekla Ludškovi: „Dnes večer nemám čas, přijde ke mně na návštěvu kamarádka z výtvarky.“ Luděk řekl ostatním z party spolužáků: „Karolína na nás teď nebude mít vůbec čas, je nespolehlivá, měli bychom ji vyloučit z naší party.“
- chová se nadměrně přátelsky, bezmála patolízalsky, málokdy jde do otevřeného sporu
- zajímá se o starosti druhých a za každou cenu je s nimi řeší. Záměrem je, aby mu všichni ostatní bezvýhradně důvěřovali, a mohl je tak lépe ovládat

Jak na manipulátora?

1. Naučte se manipulaci rozpoznávat.
2. Chce-li manipulátor někoho přimět k nějakému činu, musí v něm vyvolat dojem, že tento čin je v jeho zájmu. To mějte na paměti a bude pro vás snazší manipulaci odhalit.
3. Při jednání s manipulátorem zachovejte klid. Můžete nad ním zvítězit, jen když budete stejně klidní jako on.

4. Obvinít někoho z manipulace je velmi nesnadné, dobře si připravte všechny argumenty (co vlastně řeknete), anebo se o to nepokoušejte. Pro začátek stačí, když sebou prostě nenecháte manipulovat.
5. Při rozhovoru se držte tématu a nezapomínejte na svá původní přání.
6. Nebojte se říkat: „Děkuji, nechci.“
7. Když se bude manipulátor pokoušet poštvať vás proti kamarádovi tím, že ho bude před vámi nepokrytě pomlouvát, zjistěte, zda náhodou také nepomlouvá vás před oním kamarádem.
8. Nebojte se ho!

Máte dostatek zdravého sebevědomí?

Kdo chce mít úspěch ve škole a zároveň dobře vycházet se svými spolužáky, musí mít dost zdravého sebevědomí. Jestliže přijdete do nového kolektivu a všichni na vás okamžitě poznají, že se považujete za nemožného hlupáka a padavku, zaručeně to nebudete mít snadné. Už víte, že jedinec bez špetky vlastního sebevědomí se snadno stane obětí agresorů a manipulátorů.

Vypěstovat si zdravé sebevědomí není snadné, ale je to možné. Podstatné je mít **dobry vztah** nejen k ostatním, ale také **k sobě samotnému**. Lidé s nedostatkem sebevědomí trpí v područí jiných, na druhou stranu ten, kdo má sebevědomí nadbytek, se může jevit jako nafoukanec. Takové „**mistry světa**“ rovněž nemívá nikdo v oblibě.

TEST PRO TEBE

ZAJÍMAJÍ SE OSTATNÍ O TVOJE PROBLÉMY, O TO, CO TĚ TRÁPÍ?

vůbec ne	1
někdy	3
samořejmě ano	5

UMÍŠ NA SEBE UPOUTAT POZORNOST?

nikdy	1
někdy	3
vždycky	5

CHTĚL BYS NA SOBĚ NĚCO ZMĚNIT?

spoustu věcí	1
něco ano	3
nic	5

PŘI OBĚDĚ SHODÍŠ SKLENIČKU S ČAJEM A POLIJEŠ SPOLUŽAČKU. CO UDEĚLÁŠ?

omluví se a rychle se ztratím	1
omluví se	3
nic, o nic přece nejde	5

DVA SPOLUŽÁCI SI SPOLU POTICHU POVÍDAJÍ, A KDYŽ SE K NIM PŘIBLÍŽÍM, ZMLKNOU. CO SI POMYSLÍŠ?

určitě mě pomlouvali	1
je možné, že se o mě bavili	3
nezajímá mě, o čem mluvili	5

SPOLUŽÁCI SI POVÍDAJÍ O TELEVIZNÍM POŘADU, KTERÝ VČERA VYSÍLALI, CHVÁLÍ HO, ALE TOBĚ SE NELÍBIL. JAKÝM ZPŮSOBEM SE ZAPOJÍŠ DO ROZHOVORU?

vůbec	1
řeknu jim svůj názor	3
vysměji se jim, že sledují takové hlouposti	5

SPOLUŽÁCI NACVIČOVALI SPOLEČNĚ VYSTOUPENÍ, ALE TY JSI CHYBĚL. UČITEL TĚ PŘESTO VYZVE, ABY SES DO VYSTOUPENÍ ZAPOJIL. CO UDEĚLÁŠ?

rozhodně to odmítnu, raději se někam vytratím	1
---	---

vysvětlím učiteli, že jsem se nezúčastnil výcviku,
ale je-li to nutné, pokusím se zapojit 3
klidně se zúčastním, aspoň bude nějaká legrace 5

„JSEM FAKT SKVĚLÝ!“ TAKOVOU VĚTU BYS PRONESL:

nikdy 1
z legrace ano 3
často, proč ne? 5

KDYŽ SI S TEBOU ZAČNE POVÍDAT SPOLUŽÁK, S KTERÝM SE MOC NEKAMARÁDÍŠ, CO SI POMYSLÍŠ?

co má asi za lubem? 1
to je prima, třeba se skamarádíme 3
co otravuje? 5

JAK BYS ASI ZAREAGOVAL, KDYBY TĚ ZCELA NÁHODOU OSLOVIL TVŮJ OBLÍBENÝ ZPĚVÁK?

zrudnul a zakoktal se 1
snažil bych se překonat ostych 3
v pohodě bych se s ním začal bavit 5

Vyhodnocení testu:

10 až 20 bodů

Příliš zdravého sebevědomí nemáte. Pokuste se trochu víc věřit vlastním schopnostem. Bezpochyby je na světě hodně mnohem hloupějších, ošklivějších a neschopnějších lidí.

21 až 40 bodů

Gratulujeme, zdravé sebevědomí vám nechybí!

41 až 50 bodů

Patrně se považuješ za vyvolené členy klubu géniů a supermanů. Myslíte, že právem?

Úkol pro ty, kterým chybí dostatek zdravého sebevědomí:

Na jednu stranu papíru napište všechny vlastnosti a schopnosti, s kterými sami u sebe nejste spokojeni, na druhou stranu všechny vlastnosti a schopnosti, kterých si na sobě ceníte. Že vás žádné nenapadají? Zamyslete se a určitě na něco přijdete!

VZOR

Neumím zpívat.
Neumím jezdit na snowboardu.
Měla bych zhubnout.
Nejsem moc zábavný.
Bojím se pavouků.
Nevyznám se moc v počítačích.

Nejsem drbna.
Umím docela dobře anglicky.
Nezkazím žádnou legraci.
Dobře hraji scrabble.
Nekouřím za školou.

V čem se chceš zlepšit:

-
-
-

Co mi jde dobře:

-
-
-